

ARE MOLDOVA FORȚĂ MILITARĂ?

DE ARTUR LEȘCU, EXPERT ÎN APĂRARE

Republica Moldova este semnatară a Tratatului cu privire la Forțele Armate Convenționale în Europa - un document care reglementează balanța forțelor militare pe continent. În baza acestuia, țara noastră ar avea drept să dețină un arsenal militar destul de impunător. Realitatea este însă mult prea departe de potențial. Iar zvonurile cu privire la așa-zisa militarizare sunt cel puțin exagerate, ca să nu zicem - mincinoase.

Așadar, Republica Moldova are dreptul să dețină - 210 tancuri de luptă, în realitate avem - 0. Din cele 210 mașini blindate de luptă la care avem dreptul, dispunem la modul real de - 197, și acelea destul de învechite. Artilerie – 250, avem 219. Din 50 de avioane de luptă de care am putea dispune - nu avem niciunul. La fel cum nu avem niciunul din cele 50 de elicoptere de atac pe care Tratatul cu privire la Forțele Armate Convenționale în Europa ni le-ar permite să le deținem.

Armata Republicii Moldova este compusă din forțe terestre, forțe aeriene și trupe de carabinieri. Ne referim la acei „carabinieri” care, deși sunt în subordinea Ministerului de Interne, fac parte din sistemul național de apărare și au misiunea lor în cazul declarării stării de asediu sau declanșării unui război.

Armata națională este formată din forțe terestre și forțe aeriene și numără aproximativ șase mii de militari și 58 mii de rezerviști.

Din Forțe Terestre fac parte:

- Un batalion de forțe speciale (celebrul batalion „Fulger”).
- Trei brigăzi de infanterie motorizată.
- Un batalion de menținere a păcii.
- Un regiment de stat major.
- Un batalion de geniu.
- Un batalion de artilerie.
- Un batalion de asigurare materială, care se ocupă de aprovizionarea armatei cu muniții.
- companie NBC. Altfel spus, apărare nucleară, biologică și chimică.
- Din Forțe aeriene fac parte:
 - Un regiment de rachete antiaeriene și
 - Un regiment de aviație.

Și acum, să trecem la lucrul cel mai interesant: ce tehnică militară avem de facto în dotare? Să începem cu transportoarele blindate pentru trupe. Aș începe cu tancurile, dar, din păcate, nu le avem. De ce nu le avem - este o întrebare retorică. Să zicem că doctrina noastră militară își propune să renunțe la tancuri, pentru că, în viitor, acestea nu vor mai fi eficiente pe câmpul de luptă. Acest curent nu este unul nou. El a apărut, probabil, în 1916, în urma bătăliei de pe Somme, când folosite pentru prima dată tancurile s-au împotmolit în noroi.

Eu personal cred că tancul rămâne o armă foarte importantă în războiul modern. Evident, nu este o armă minune. Evident că tancurile pot fi distruse, blocate sau arse. Dar așa e în luptă! Iar realitatea este că nu avem bani de tancuri. Nu cred că există vreun ministru al Apărării sau vreun șef de Stat Major, care nu ar fi acceptat niște tancuri în calitate de cadou.

Să revenim însă la transportoarele noastre, și ele foarte importante pe câmpul modern de luptă. Acestea sunt folosite pentru transportarea trupelor și retragerea lor în condiții cât mai sigure și rapide.

Armata națională dispune de 9 transportoare de tip BTR-D și alte 52 de MT-LB-uri. Ultimile sunt niște mașini șenilate, produse cu miile și chiar zeci de mii de Uniunea Sovietică. În timp ce BTR-D-ul este un transportor deja mai modern, litera D în denumirea sa provenind de la cuvântul „desant”. Mai avem și așa-numite BTR-80 – 12 la număr, care sunt niște transportoare pe roți, lansate în anii '80.

Următoarele în lista ar fi vehiculele de tip TAB-71, o versiunea românească a transportorului elaborat în URSS. Armata moldovenească are în dotare 80 de astfel de vehicule. Deși nu sunt de ultimă generație, transportoarele de acest model sunt și astăzi folosite cu succes la exerciții militare, inclusiv, în războiul din Ucraina.

Avem în dotare și vehicule cu armament ceva mai greu. Este vorba de BMD-1. Armata noastră dispune de 44 de astfel de transportoare, echipate cu un tun semiautomat.

Și dacă am ajuns la tunuri, să vedem cum stau lucrurile în cazul artileriei moldovenești. Așadar, avem în dotare 31 de tunuri MT-12, 20 de tunuri 2A36 Giatsint-B și 31 de obuziere D-20. Mai avem și 16 obuziere de tip M-30, care este un tun creat în anul...atenție 1938, care a participat cu mare succes în luptele din cel de-al Doilea Război Mondial. Totuși, obuzierul dat nu este o piesă de muzeu, fiind folosit până astăzi de mai multe țări.

Armata noastră are în dotare și unități de artilerie autopropulsată. De exemplu, avem și noi un fel de HIMARS, un model moștenit de la sovietici, care, evident, lovește cu precizie mult mai mică. Este vorba de 11 lansatoare de rachete multiple de tip 9P140 Uragan de calibru 220 mm. Pe lângă acestea, armata mai dispune, de 141 de mortiere, dintre care, BM-37, de exemplu, este un model folosit încă din cel de-al Doilea Război Mondial.

Cerul nostru este păzit de 28 de tunuri antiaeriene ZU-23-2 și 11 tunuri S-60, care în zilele noastre trăiesc o a doua tinerețe. Sunt foarte potrivite pentru nimicirea aparatelor

de zbor lente la joasă altitudine, adică a dronelor. Din dotarea forțelor aeriene mai face parte și sistemul de apărare antiaeriană sol-aer S-125 Neva. Aviație de luptă - nu avem.

Avem, în schimb, elicoptere de tip Mi-8 și câteva avioane de mici dimensiuni, pe care le putem folosi pentru misiuni de transport și antrenament. Acest model este folosit cu succes deja de câteva decenii în mai multe state.

Și... Iată că a venit și rândul avioanelor MIG 29. Acestea au fost cândva în dotarea Forțelor noastre aeriene, iar scheletele câtorva dintre ele se mai păstrează și azi în dulapurile, pardon hangarele armatei. Ca să fie clar. Avioanele MIG 29 nu mai pot fi reabilitate, nici cu bani mulți, nici cu ingineri talentați. Avionul de luptă este o piesă extrem de complexă, și nu poate fi conservat ca un automobil în garaj.

Cam asta au în dotare forțele noastre terestre și cele aeriene. Nu am mai inclus în această listă celebrele HMMWV (Humvee) și Piranha-3, care în cadrul armatei noastre îndeplinesc deocamdată doar funcția de transportoare. Humvee este un automobil de teren, un Uazik modern, dacă îmi permiteți așa o comparație, iar acest Piranha-3 a fost dăruit Moldovei gol-pușcă, fără armament.

Și având datele problemei, care ar putea fi strategia noastră de apărare în astfel de condiții? Armata e un lucru foarte scump. Echipamentele militare, mai ales cele moderne, sunt niște jucării extrem de costisitoare. Dar cum am spus și la început, armata nu există doar de dragul simbolurilor statale.

Armata are obiective, ea trebuie să răspundă la eventualele pericole. Înțelegerea clară a acestor pericole și obiective ușurează mult planurile de procurare a echipamentelor militare. Republica Moldova însă se limitează doar la păstrarea tehnicii deja existente.

Până la invazia Rusiei în Ucraina, autoritățile nici nu se gândeau la necesitatea de a procura vreun tun autopropulsat. Acum însă au început să vorbească despre necesitatea dotării armatei noastre cu diverse tipuri de echipament militar. Și aici vreau să repet, înțelegând pericolele și obiectivele posibile putem să schițăm de ce am avea nevoie.

Și nu este un lucru ușor. Multe națiuni cheltuie sume astronomice pe tehnică de care nu au nevoie, și nu există nicio națiune pe glob, care și-ar permite absolut orice își dorește. Noi, având resurse limitate trebuie să fim cu mult mai calculați atunci când planificăm cheltuielile pentru tehnica militară. Strategia unui stat mic se bazează pe defensivă și menținerea păcii. Probabil, mai bine ar fi să investim în pregătirea și echiparea infanteriei decât în procurarea avioanelor de luptă de generația a V-a?

Investim întregul buget de stat în sateliți de recunoaștere și cerem pensionarilor și bugetarilor să trăiască câțiva ani fără salarii și pensii? Sau ne bazăm pe informațiile oferite de la aliați, iar bugetul îl cheltuim pe altceva totuși?